

Seminář Kritické myšlení a přijímání informací [1]

Autor:

- [LESENKOVÁ, Eva](#) [2]

Číslo:

- [2018, ročník 27, číslo 4](#) [3]

Rubrika:

- [Z odborných orgánů](#) [4]

Klíčová slova:

- [kritické myšlení](#) [5]

Odborná sekce:

- [Klub lékařských knihoven](#) [6]

Pravidelné podzimní setkání členů [Klubu lékařských knihoven SKIP](#) [7] se již posedmé uskutečnilo v rámci [Týdne knihoven](#) [8]. Seminář [Kritické myšlení a přijímání informací](#) [9], pořádaný 2. října 2018 s podporou dotace z programu Knihovna 21. století, se konal ve spolupráci s Národní lékařskou knihovnou.

Cílem jednodenního semináře bylo seznámit účastníky s vybranými technikami a metodami kritického myšlení a předat jim znalosti, jak zlepšovat kritické myšlení. Pod vedením zkušeného lektora bylo tradiční podzimní vzdělávací setkání příležitostí si uvědomit některé chyby, které se objevují v našem vlastním jednání a které můžeme omezit na základě kritického myšlení sami vůči sobě.

Školitelem byl Ing. Lukáš Hána, který je konzultantem institutu [GrowJOB](#) [10], kde se specializuje na práci s pozorností a kritické myšlení. Vystudoval diplomacii na Vysoké škole ekonomické a psychologii a management na École Supérieure de Commerce de Rennes (nyní [Rennes School of Business](#) [11]) ve Francii. Jako mentor spolupracuje s inkubátorem [Point One](#) [12] při České zemědělské univerzitě v Praze. Je spoluautorem kurzu kritického myšlení na Vysoké škole ekonomické a zakladatel projektu [Krimyš](#) [13].

Naše chování a rozhodování je neustále ovlivňováno desítkami tzv. kognitivních klamů (zkreslení, iluzí) a systematickými, opakovanými chybami v myšlení. Ty jsou podvědomé, a pokud na ně nejsme upozorněni, ani si často neuvědomíme, jaký na naše vnímání mají vliv. Kritickým myšlením bychom měli být vedeni k objektivitě na základě uvědomování si zkreslujících dojmů, vžitých klamů a předsudků.

Lidé například upřednostňují původní důkazy před novými důkazy a informacemi (tzv. konzervativní zkreslení). Toto zkreslení je sklon neefektivně revidovat přesvědčení, když jsme konfrontováni s novými informacemi.

Semináře se účastnilo 23 posluchačů ze zdravotnických a akademických knihoven. V hodnocení semináře se účastníci shodli na „výborné“ známce pro lektora. Jako nejzajímavější bylo hodnoceno téma racionálního kvocientu (RQ), které provokovalo k zamyšlení i k diskuzi. Často se totiž můžeme

setkat s lidmi, kteří jsou chytří (mají vysoké IQ), ale nepřemýšlí kriticky (mají nízké RQ).

Nakolik si každý z účastníků uvědomil své vlastní schopnosti umění „měnit se“ a připouštět revizi předkládaných informací, nebylo pochopitelně na semináři možné měřit. Vyjádřeno poznámkou jednoho z účastníků: „Pokusím se použít některé nástroje a spirály komunikace a budu doufat, že budu mít vyšší RQ.“

Známkou 2 až 3 (ve školní stupnici od 1 do 5) hodnotili posluchači náročnost tématu, což dokládá další potřebu tréninků kritického myšlení. V diskusi se potvrdila chuť i potřeba seznamovat se s metodami kritického myšlení a trénovat je. Pro zdravotnické knihovníky je užitečné uvědomění si souvislosti zlepšování vlastního kritického myšlení a oblasti validace věrohodných zdravotních informací, což je oblast, ve které působíme.

Na závěr bych ráda připomněla doporučení lektora přečíst si k tématu kritického myšlení následující tituly:

- KAHNEMAN, Daniel. *Myšlení: rychlé a pomalé*. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, 2012. Pod povrchem. ISBN 978-80-872-7042-4.
- TETLOCK, Philip a Dan GARDNER. *Superprognózy: umění a věda předpovídání budoucnosti*. Vyd. 1. Brno: Jan Melvil Publishing, 2016. Pod povrchem. ISBN 978-80-7555-009-5.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-4/seminar-kriticke-mysleni-prijimani-informaci>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-4/seminar-kriticke-mysleni-prijimani-informaci>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/lesenkova-eva>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-4>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/z-odbornych-organu>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/kriticke-mysleni>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/odborne-sekce/klub-lekarskych-knihoven>
- [7] <https://nlk.cz/pro-knihovny/klk/>
- [8] <https://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/tyden-knihoven>
- [9] <https://nlk.cz/2018/09/kriticke-mysleni-a-prijimani-informaci/>
- [10] <https://www.growjob.com/uvod/>
- [11] <https://www.rennes-sb.fr/>
- [12] <http://pointone.czu.cz/>
- [13] <https://www.krimys.cz/kriticke-mysleni/>